

SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

Ko e Hā 'Oku Pehē 'e he Tohitapu Fekau'aki mo e Fakamamafa Tu'unga (Temperance)? — Mo'ui 'Aki Ia · Ngaahi Fakamatala Tohitapu KJV mo e Ngaahi Fika 'a Strong

MOU'I 'AKI · 'A E FONONGA MO E 'OTUA — TOLOMAKI, 'EVE'EVA, LELE, KAKATO

Temperance — Tokāteline Fakatohitapu Tefito'i

LEA FAKAHU'OFA

Ko e mapule'i kita ko ha fononga ia ki mu'a ke hoko ko ha me'a 'e taha. 'Oku 'ikai ke mapule'i ha ki'i tama ia pē 'i ha 'aho pe taha: 'uluaki 'oku ne totolo, pea 'oku fua ia, pea fafanga'i 'aki 'a e huhu; hili ia 'oku toki fakamavae ia, pea fakalongo'i, hangē ko ha ki'i tama kuo fakamavae mei he'ene fa'ē; pea 'oku ne toki 'a'eva, pea ako ke fakafisi ki he kovi pea fili 'a e lelei; pea 'oku ne toki lele — pea ko kinautolu kotoa pē 'oku nau feinga ki he pale 'oku nau mapule'i kinautolu 'i he me'a kotoa pē. Ko e fo'i lea faka-Kalisi ko e egkrateia (G1466, mapule'i kita) — ko e mālohi 'oku 'i loto, ko e mapule'i 'a e tangata 'o ia tonu ki hono lotolelei; pea 'oku 'i ai hono hoa, ko e egkrateuomai (G1467, ke mapule'i kita), 'a ia ko e mālohi tatau ia 'oku ngāue'aki 'i he lele. 'Oku fokotu'u 'e he lea faka-Hepelū 'a e me'a ni 'i ha fo'i lea 'e taha, ko e mashal (H4910, ke pule) — ko ia 'oku ne pule'i hono laumālie 'oku lelei ange ia 'i he tokotaha 'oku ne lava'i ha kolo; pea 'i he potu 'oku ta'e-'i ai 'a e pule ko ia, ko e matsar (H4623, pule), 'oku hoko 'a e tangata ko ha kolo kuo maumau, ta'e hanga ha 'ā. Ko e ako ni 'oku ne 'ave 'a e mapule'i kita 'i he fononga kotoa 'o e tangata: pe 'oku ne ma'u ia 'i he taimi 'oku ne totolo pe ai; pe 'oku ne 'a'eva ai 'i he 'aho taki taha 'i he taimi kuo ne ma'u ia; pe 'oku ne lele mo ia pea foaki ia ke tatau mo ha sōlaia; pea pe 'oku ne a'usia ai 'a e ngata'anga 'i he ikuna, 'a ia 'oku 'ikai faka'au'au ai 'a e kalauni, pea 'a ia 'oku mole ai 'a e māmani, pea mo hono ngaahi holi kovi, ka ko ia 'oku ne fai 'a e finangalo 'o e 'Otua 'oku tolonga ta'engata. Kumi mo vakai'i.

'ENI TOLU 'E FIU 'A 'ENI AKO 'O TALI:

1. 'Oku 'ilo 'a e faka'apa'apa 'i fē, pea 'oku 'uluaki hoko fēfee'i ha taha ki ai?

2. Ko e hā 'oku totonu ke fai 'e ha tokotaha 'aki 'a e mateuteu (temperance) 'oka ne ma'u ia, pea 'oku anga-fēfē hono mo'ui'aki ia 'i he 'aho taki taha?
3. 'Oku faka'osi fēfē 'a e nāunau — ko e hā 'a e kalauni kuo tuku fakatoka, pea ko hai 'oku tolonga 'o ta'engata 'i he 'alu 'a māmani?

LEA MĀHINO FAKAKALESI

“Fakama'uma'u” — G1466 egkrateia — fa'a fakama'uma'u-ia, ta'ofi kita, temipalanisi
ko e fua 'o e Laumālie ko e mapule'i-kita

“Fakalata” — G1467 egkrateuomai — ke fakaakonaki ki he tae'ofa, ke ta'ofi, ke fa'a fa'a
'Oku fakaangatuku 'e he tangata kotoa pē 'oku feinga ke ma'u 'a e ikuna 'i he me'a kotoa pē.

“fakalahi” — G4298 prokopto — fakalahi, fai atu, tupu
'Oku fakalahi 'e Sīsū 'i he poto mo e lahi

“koloa lahi” — G810 asotia — fu'u lahi, maveuveu
'Oua na'a konā 'i he uaine, 'a ia 'oku 'i ai 'a e taufakaila'ia.

“Fakalata” — G1468 egkrates — templeasi, mālohi 'i loto
mo'oni, tonuhia, mā'oni'oni, faka'ehi'ehi

“Tauhi ki lalo” — G5299 hupopiazō — fakavaivai, ta'a
Ku ta'omia hoku sino

“tuku ki lalo 'o pule'i” — G1396 doulagogeō — tuku ki lalo 'o pule'i
Fakamo'ulaloa ia

“Feinga ke ma'u 'a e ikuna” — G118 athleo — fai feinga, fekuki mo
Kapau 'oku fai fekumi ha tangata ki he ngaahi mala'e fakasino

“mahafu” — G3696 hoplon — mahafu, mahafu'i, me'a ngāue
'oku 'ikai ko e ngaahi mahafu fakakakano 'a e ngaahi mahafu 'o 'emau tau

“ma'ulalo” — G3591 ogkos — mamafa, kavenga
ke tau li'aki 'a e mafasia kotoa pē

“nofo” — G3306 meno — nofo, nofo ma'u, kātaki
koia 'oku ne fai 'ae finangalo 'o e 'Otua 'oku nofoma'u ia 'o ta'engata

“fakalukufua” — G3651 holoteles — fakakātoa, fakakakato ki hono ngata'anga
ke fakamā'oni'oni koātō 'e he 'Otua 'o e melinō koe

(Ko hoku ngaahi fakakaukau faka'ulungāanga — vakai ki hono langa 'o e leā. 'Oku pehē 'e Strong ko e egkrateia (G1466, temperance) 'oku falala ia ki he ongo lea 'e ua — G1722, 'i loto, mo e G2904, kratos, mālohi, pule — ko e mālohi 'I LOTO: ko e pule 'a ha tokotaha ki hono 'ulungāanga 'o'ona. Pea ko e egkrateuomai (G1467, ke temperani) ko e mālohi tatau ia 'oku ngāue'i — 'oku 'ikai ko ha me'a 'oku ma'u pē 'e ha tokotaha, ka ko ha me'a 'oku ne fai 'i he fanaū. Ko e fua'i 'akau mo hono lele 'o iā ko e lea pē taha ia 'i hono ongo founa.)

NGAAHI LEA MĀHU'INGA FAKAHEPELŪ

“pule” — H4910 mashal — ke pule, ke ma'u 'ae pule, ke pule 'o hangē ko ha tu'i
oku lelei ange ia 'oku ne pule'i hono laumālie 'i ha taha 'oku ne lavaki ha kolo

“pule” — H4623 matsar — Ta'ofi, pule'i, mapule'i
ko ia 'oku 'ikai ke ne pule'i hono laumālie 'o'ona

“Fufū” — H6845 tsaphan — fufū, tuku fufū, tauhi fakalilolilo
Kuo u fakafufū ho'o folofola 'i hoku loto

“fakamavae'i mei he huhu” — H1580 gamal — fakatupu, momoho, feangai faka'ofa
kinautolu kuo tosi mei he huhu

“Oku lava” — **H1767 day** — fe‘unga, lava

kai ‘o a‘u ki he lahi ‘oku fitemālie ai koe

“Filio‘i” — **H7760 suwm** — tuku, fokotu‘u, tuutuu‘i, taumu‘a

Na‘e fokotu‘u ‘e Taniela ‘i hono loto

(Ko e ngaahi fakakaukau fakafo‘ituitui — ko e mashal (H4910, ke pule) ko e fo‘i lea tonu ia ki he pule: ‘oku toe hā mai ‘a e fo‘i lea tatau ‘i he, Kuo ke ngaohi ia ke pule ki he ngaahi ngāue ‘a ho nima (Saame 8:6); pea na‘e folofola ‘a e ‘Otua ki Keini ‘o kau ki he angahala ‘i he matapā — ‘e ‘alu atu hono holi kiate koe, pea te ke PULE kiate ia (Senesi 4:7). Ko e pule na‘e fokotu‘u ‘e he ‘Otua ‘i he kamata‘anga ‘oku ne fokotu‘u ia ‘o mu‘omu‘a ki he laumālie totonu ‘o e tangata. Pea ko e matsar (H4623, pule) ‘oku ‘uhinga ki he ta‘ofi — ‘i he potu ‘oku ‘ikai ai ia, ‘oku pehē ‘e he lea fakatātā, ko e tangata ko ha kolo kuo maumau‘i, pea ta‘e hanga ‘a hono ngaahi ‘ā.)

I. TOLOTOLO — MO E FONO KE MA‘U IA

(Ko ‘eku fakakaukau fakafo‘ituitui — ‘oku kamata mā‘ulalo pē ‘a e ‘eve‘eva kotoa, pea pehē foki mo eni. Ko e fa‘a-mamahi ‘oku ‘ikai ko ha ngāue ‘o ho nima ‘o‘ou ‘ia ‘uluaki; ko e FUA — pea ko e fua ‘oku ‘ikai ngaohi, ka ‘oku tupu. ‘Oku tupu ia ‘i ha vaine, pea ko e vaine ko ha Tokotaha. Pea ‘oku ‘ilo ‘e he pēpē ia ‘i he potu ‘oku ne ‘ilo ai ‘ene me‘akai kotoa: ‘i he folofola, ‘o hangē ko e huhu; kumi ki ai ‘o hangē ko e siliva, pea fekumi ki ai ‘o hangē ko e koloa fufū. Kamata mā‘ulalo, kamata ‘i he huhu ‘o e folofola, pea kamata.)

A. Kaletia 5:22-23 Ka ko e fua ‘oe Laumālie, ko e ‘ofa, mo e fiefia, mo e melino, mo e kātaki fuoloa, mo e angavaivai, mo e angalelei, mo e tui **[G1466 egkrateia ■]** (23) Mo e angamalū, mo e ta‘ekona: pea ‘oku ‘ikai ha fono ke ta‘ofi eni.

KA KO E FUA ‘OE LAUMĀLIE, KO E ‘OFA → MO E TUI MO E ANGAMALŪ, MO E TA‘EKONA + PEA ‘OKU ‘IKAI HA FONO KE TA‘OFI ENI.

B. Sione 15:4 Nofo ‘iate au, mo au ‘iate kimoutolu. Hangē ‘oku ‘ikai fa‘a fua ‘ae va‘a ‘iate ia pē, ‘o kapau ‘e ‘ikai nofo ‘i he vaine; pea ‘e pehē foki ‘akimoutolu, ‘o kapau ‘e ‘ikai te mou nofo ‘iate au.

[G3306 meno ■]

HANGĒ KO E VA‘A ‘OKU ‘IKAI MALAVA KE NE FUA ‘IATE IA PĒ, KAE ‘IKAI ‘I HE‘ENE NOFO ‘I HE VAINĒ, ‘OKU PEHĒ PE FOKI Kiate kimoutolu, kae ‘ikai ‘i ho‘omou nofo ‘iate au.

C. Sione 15:5 “Ko au ko e vaine, ko e ngaahi va‘a ‘akimoutolu: ko ia ‘oku nofo ‘iate au, mo au ‘iate ia, ko ia ia ‘e fua lahi: ka māvae mo au, ‘e ‘ikai te mou fa‘a fai ha me‘a. **[G2590 karpos ■]**

KO IA ‘OKU NOFO‘IA ‘IATE AU + PEA MO AU ‘IATE IA → ‘OKU NE FUA LAHI AI + KAPAU ‘OKU ‘IKAI KO AU, ‘E ‘IKAI TE MOU LAVA ‘O FAI HA ME‘A.

(Ko hoku ngaahi fakakaukau fakafo‘ituitui — ko heni ‘oku ma‘u ai ‘ae fa‘a ta‘ofi kita. Kuo tohi ia ‘i he lotolotonga ‘oe fua ‘oe Laumālie, pea ‘oku tupu ‘ae fua ‘i he va‘a pē ‘oku nofo ma‘u ‘i he vaine. Motuhi ‘ae va‘a, pea ‘e ‘ikai ha fua; he ‘oku ne pehē, ta‘e‘iate au ‘e ‘ikai te mou lava ‘o fai ha me‘a. Ke ma‘u ‘ae fa‘a ta‘ofi kita, nofo ma‘u pē ‘iate IA — ko e mālohi ‘oku ‘i loto ko hono mālohi ‘o‘ona ‘oku mo‘ui ‘iate koe.)

D. 2 Pita 1:3 ‘O fakatatau ki he foaki kiate kitautolu ‘e he‘ene mālohi faka‘otua ‘ae ngaahi me‘a kotoa pē ki he mo‘ui mo e angafaka‘otua, ‘i he ‘ilo kiate ia kuo ne uiui‘i ‘akitautolu ki he hake‘aki mo e mā‘oni‘oni: **[G1922 epignosis ■] [G1411 dunamis ■]**

‘O FAKATAU KI HE FOAKI Kiate kitautolu ‘e he‘ene mālohi faka‘otua ‘ae ngaahi me‘a kotoa pē ki he mo‘ui mo e angafaka‘otua.

E. Lea Fakatātā 2:4-5 Kapau te ke kumi ki ai ‘o hangē ko e siliva, pea hakule ki ai ‘o hangē ko e koloa kuo fufū; **[H2664 chaphas ■]** (5) Te ke toki ‘ilo ai ‘ae manavahē kia Sihova, pea ma‘u ‘ae ‘ilo‘i ‘oe ‘Otua.

KUMI KI AI ‘O HANGĒ KO E SILIVA + HAKULE KI AI ‘O HANGĒ KO E KOLOA KUO FUFŪ → TE KE TOKI MA‘U ‘AE ‘ILO‘I ‘OE ‘OTUA.

F. Sione 5:39 ¶ ‘Oku mou kumi lahi ‘i he ngaahi tohitapu koe‘uhi ‘oku mou ‘amanaki ke ma‘u ai ‘ae mo‘ui ta‘engata: pea ko ia ia ‘oku fakamo‘oni kiate au. **[G2045 ereunao ■]**

KUMI KI HE NGAHI TOHITAPU → KO KINAUTOLU IA ‘OKU FAKAMO‘ONI‘I ‘O KAU Kiate au.

G. Saame 119:9 ‘E fakama‘a ‘e he tangata talavou hono hala ‘i he hā? ‘I he‘ene tokanga ki ai ‘o hangē ko ho‘o folofola. **[H1697 dabar ■]**

‘E FAKAMA‘A ‘E HE TANGATA TALAVOU HONO HALA ‘I HE HĀ? → ‘I HE‘ENE TOKANGA KI AI ‘O HANGĒ KO HO‘O FOLOFOLA.

H. Saame 119:11 Kuo u fufū ho‘o folofola ‘i hoku loto, koe‘uhi ke ‘oua na‘aku angahala kiate koe. **[H6845 tsaphan ■]**

KUO U FUFŪ HO‘O FOLOFOLA ‘I HOKU LOTO → KOE‘UHI KE ‘OUA NA‘AKU ANGAHALA KIATE KOE.

(Ko hoku ngaahi fakakaukau fakafo‘ituitui — fakatokanga‘i ‘a e feitu‘u ‘oku kamata ai ‘a e tu‘utu‘uni ‘a e talavou: ‘i hono tokanga ki ho‘o FOLOFOLA, pea mo e folofola kuo fakafufū ‘i loto. ‘Oku ‘uhinga ‘a e tsaphan (H6845, ke fakafufū) ki hono tănaki ‘o hangē ha koloa. ‘Oku tănaki ‘e he tangata ‘oku ‘ikai fie angahala ‘a e folofola ki loto, ‘i he potu ‘oku tupu mei ai ‘a e holi — kuo fokotu‘u ‘a e koloa ‘i he matapā tofu pe ‘oku tukituki ai ‘a e fili.)

I. 1 Pita 2:2 Pea mou holi lahi, ‘o hangē ko e fānau toki fā‘ele‘i, ki he hu‘ahuhu ta‘ekākā ‘oe folofola, koe‘uhi ke mou tupu ai: **[G837 auxano ■] [G1051 gala ■]**

HANGE HA FANAU FO‘OU + HOLI KI HE HUU MĀ‘OMĀ‘ONI ‘O E FOLOFOLA → KOE‘UHI KE MOU LAHI AI.

J. Saame 131:2 Ko e mo‘oni kuo u fakafiemālie‘i mo fakana‘ana‘a‘i au, ‘o hangē ko e tamasi‘i kuo fakamāvae mei he‘ene fa‘ē: ‘oku tatau hoku laumālie mo e tamasi‘i kuo fakamāvae. **[H1826 damam ■]**

KO E MO‘ONI KUO U FAKAFIEMĀLIE‘I MO FAKANA‘ANA‘A‘I AU → ‘O HANGĒ KO E TAMASI‘I KUO FAKAMĀVAE MEI HE‘ENE FA‘Ē.

K. ‘Isaia 28:9-10 ¶ Te ne ako kia hai ‘ae ‘ilo? Pea ko hai te ne akonaki‘i ke ne ‘ilo ‘a ‘ene akonaki? Ko kinautolu kuo fakamavae mei he hu‘ahuhu, pea kuo to‘o mei he huhu. **[H1580 gamal ■]** (10) He kuo ‘ai ‘ae fekau ki he fekau, ‘ae fekau ki he fekau; ‘ae ‘otu lea ki he ‘otu lea, ‘ae ‘otu lea ki he ‘otu lea; ko e si‘i ‘i heni pea si‘i ‘i hena:

KINAUTOLU KUO FAKAMAVAE‘I MEI HE HUU → FEKAU KI HE FEKAU + LOLOTONGA KI HE LOLOTONGA + KI HENI HA SI‘I, PEA KI HE POTU KO IA HA SI‘I.

(Ko ‘eku ngaahi fakakaukau fakafo‘ituitui — ko hai te ne ako‘i? Ko kinautolu kuo fakamavae mei he huhu. Ko e gamal (H1580, kuo fakamavae mei he huhu) ko e tamasi‘i kuo to‘o mei he huhu ‘o tupu ange ai; pea ‘oku ngaohi ia ‘e he tokotaha fai saame ko e fakatātā tofu ia ‘o e laumālie kuo fakalongo pē — Kuo u fakatoka mo fakalongo pē au, ‘o hangē ko ha tamasi‘i kuo fakamavae mei he‘ene fa‘ē. Ko e ‘uluaki mātū‘aki ‘oku ako ‘e ha tokotaha ko ha fakamavae: ko e laumālie kuo fakalongo pē mei he‘ene holi, pea kuo ako‘i ‘aki ‘ae fekau ki he fekau, ko e laine ki he laine, ko e si‘i ‘i heni, mo e si‘i ‘i hena.)

L. Luke 2:52 Pea tupulaki ‘ae poto ‘ia Sisu mo e lahi, pea na‘e ‘ofeina ia ‘e he ‘Otua mo e tangata. **[G4298 prokopto ■]**

PEA TUPULAKI ‘AE POTO ‘IA SISU MO E LAHI + PEA NA‘E ‘OFEINA IA ‘E HE ‘OTUA MO E TANGATA.

(Ko ‘eku ngaahi fakakaukau fakafo‘ituitui — pea ka ko ho‘o fakakaukau ‘oku ma‘ulalo ‘a e totolo, na‘e FAKALAKALAKA ‘a e ‘Alo tonu — prokopto (G4298, ke fakalakalaka), ke fa‘a laka atu ki mu‘a. Na‘a ne tupu hake, pea te ke tupu foki koe. ‘Oku ‘ikai ha taha ‘oku fanau‘i ‘o tupu kakato ‘i he me‘a ni; manako ki he hu‘ahuhu, pea tupu ai koe. Ko eni kuo ke tu‘u, ako ke ke ‘eve‘eva.)

II. ‘EVE‘EVA — KO E HĀ KE FAI KI AI KAPAU ‘OKU ‘IATE KOE IA

(Ko e ngaahi fakakaukau fakafo‘ituitui — ko e pēpē kuo tu‘u ‘i hono va‘e; pea ko eni ‘oku hoko mai ‘a e ‘eve‘eva fakaaho. Kuo pau ke hoko ‘a e temepasi kuo ma‘u ko e temepasi kuo ‘EVE‘EVA, pea ko e lao ‘uluaki ‘o e ‘eve‘eva ko eni: ‘Eve‘eva ‘i he Laumālie, pea ‘e ‘IKAI TE KE f

A. Kaletia 5:16 Ka ‘oku ou pehē, Mou ‘a‘eva ‘i he Laumālie, pea ‘e ‘ikai te mou fai ai ki he holi ‘oe kakano. **[G1939 epithumia ■] [G4043 peripateo ■]**

MOU ‘A‘EVA ‘I HE LAUMĀLIE → PEA ‘E ‘IKAI TE MOU FAI AI KI HE HOLI ‘OE KAKANO.

B. Loma 13:13 Ke tau felaka‘i ‘o matamatalelei, ‘o taau mo e ‘aho; ‘ikai ‘i he kătoanga kai mo e fa‘a konā, pe ‘i he fe‘auaki mo e angafakalielia, pea ‘ikai ‘i he feke‘ike‘i mo e meheka. **[G4043 peripateo ■]**

KE TAU FELAKA‘I ‘O MATAMATALELEI, ‘O TAAU MO E ‘AHO + ‘IKAI ‘I HE KĀTOANGA KAI MO E FA‘A KONĀ.

C. Loma 13:14 Ka ke ‘ai ‘ekimoutolu ‘ae ‘Eiki ko Sisu Kalaisi, pea ‘oua na‘a tokonaki ma‘ae ngaahi holi ‘oe kakano. **[G4307 pronovia ■]**

AI-KAI ‘A KIMOUTOLU ‘A E ‘EIKI KO SISU KALAISI + ‘OUA NA‘A MOU FAI HA TOKONAKI KI HE KAKANO.

D. ‘Efesō 5:18 Pea ‘oua na‘a konā ‘i he uaine, ‘aia ‘oku tupu ai ‘ae fakalielia; ka ke fonu ‘akimoutolu ‘i he Laumālie; **[G810 asotia ■]**

PEA 'OUA NA'A KONĀ 'I HE UAINE, 'AIA 'OKU TUPU AI 'AE FAKALIELIA → KA KE FONU 'AKIMOUTOLU 'I HE LAUMĀLIE.

(Ko 'eku ngaahi fakakaukau fakafo'ituitui — 'oku fokotu'u 'e he folofola 'a e fakafonu 'e ua ke fefa'ofa'aki'i: ko e uaine, 'a ia 'oku taki atu ki he konā fakalili — asotia (G810, konā fakalili), ko e mo'ui kuo lilingi mo maumau — pea mo e Laumālie. Ko e tangata ko ha ipu fakafonu, pea ko e taha pe 'oe ngaahi fehu'i ko e hā 'oku ne fakafonu'i ai ia. Mou fakafonu 'aki 'a e Laumālie, pea 'e 'ikai ha potu ke nofo ai 'a e konā fakalili.)

E. Taitusi 2:11-12 He ko e 'alo'ofa 'ae 'Otua, 'aia 'oku ne 'omi 'ae fakamo'ui ki he kakai kotoa pē, kuo hā mai ia **[G4996 sophronos ■]** (12) 'O ne akonekina 'akitautolu, ke si'aki 'ae anga ta'efaka'otua mo e ngaahi holi fakamaama, ka tau mo'ui anga fakapotopoto, mo mā'oni'oni, mo angafaka'otua, 'i he māmani;

KO E 'OFA MĀTAI 'O E 'OTUA 'OKU NE AKO'I KIMAUTOLU → KE TAU TEKEFUA 'I HE TA'EFAI'OTUA MO E NGAHI HOLI FAKAMĀMANI + KE TAU MO'UI FAKAPOTOPOTO, MĀ'ONI'ONI, MO FAKA'OTUA.

F. 2 Pita 1:5-6 Pea koe'uhi ko ia, ke mou mātu'aki fai lahi, 'o taki hake ho'omou tui ki he lototo'a; pea ki he lototo'a 'ae 'ilo; **[G1466 egkrateia ■]** (6) Pea ki he 'ilo 'ae fa'a ta'ofi; pea ki he fa'a ta'ofi 'ae fa'a kātaki; pea ki he fa'a kātaki 'ae angafaka'otua;

KE MOU MĀTU'AKI FAI LAHI → 'O TAKI HAKE HO'OMOU TUI KI HE LOTOTO'A; PEA KI HE LOTOTO'A 'AE 'ILO; PEA KI HE 'ILO 'AE FA'A TA'OFI + PEA KI HE FA'A TA'OFI 'AE FA'A KĀTAKI.

(Ko 'eku ngaahi fakakaukau fakafo'ituitui — fakatokanga'i e 'aladeli: ko e mapule'i-kita 'oku FAKAHOKO — 'aki e faivelenga kotoa — ki he 'ilo, pea 'oku langa 'a e kātaki 'i he mapule'i-kita. Ko ia na'a ke 'ilo ko e fua kuo pau ke ke fakahoko ni ko ha sitepu; 'oku hiki hake 'a e 'eve'eva 'i he'ene fai atu.)

G. Taitusi 2:2 Ke fa'a tokanga 'e he mātu'a tangata, pea nau anga fakamotu'a, 'o fakapotopoto, mo haohaoa 'i he tui, mo e 'ofa, mo e fa'a kātaki. **[G4998 sophron ■]**

KO E KAU TANGATA MOTU'A → MĀTĒ, MĀFANA, FAKAPOTOPOTO + MĀ'OLUNGA 'I HE TUI, 'I HE 'OFA, 'I HE KĀTAKI.

H. Taitusi 1:8 Kae 'ofa ia ki he fai angalelei, pea 'ofa ki he kakai angalelei, ke ne anga fakapotopoto, mo angatotonu, mo mā'oni'oni, mo angamaau; **[G1468 egkrates ■]**

KO HA 'OFA KI HE KAKAI LELEI + MĀ'OLUNGA, MĀ'ONI'ONI, MĀ 'ULI'I, FAKAM Ā'ULIKALA.

(Ko 'eku ngaahi fakakaukau fakafo'ituitui — vakai ki he faka'ilonga 'i lalo 'i he temperate ko 'eni, G1468: egkrates, 'a ia ko e tangata mālohi-'i-loto, ko hono aka tofu 'o e egkrateia. Ko e mātu'a kuo pau ke tu'u 'i he 'ao 'o e fanga sipi 'oku fiema'u ke ne pule kiate ia tonu; pea mo e kau tangata motu'a foki — poto, mateaki, mamalu. Ko e 'eve'eva 'oku fai ki he ta'u kotoa pē, pea 'oku 'ikai ke ngata ia 'i he kei talavou.)

I. Senesi 4:7 Kapau te ke fai lelei, 'ikai 'e ma'u koe? Pea ka 'ikai te ke fai lelei, 'oku 'i he matapā 'ae angahala. Pea 'e anganoho ia kiate koe, pea te ke pule kiate ia." **[H4910 mashal ■]**

OKU TOKOTO 'A E ANGAHALA 'I HE MATAPĀ + KO IA TE NE HOLI KIATĀ → TE KE PULE'I IA.

J. Lea Fakatātā 16:32 Ko ia 'oku fakatotoka ki he 'ita 'oku lelei hake ia 'i ha taha 'oku mālohi; pea pehē foki ia 'oku fa'a pule ki hono loto 'i ha taha 'oku hamu ha kolo. **[H4910 mashal ■]**

KO IA 'OKU FAKATUOTUAI KI HE 'ITA = 'OKU LELEI AGE 'I HE TANGATA MĀLOHI + KO IA 'OKU PULE'I HONO LAUMĀLIE 'I HE TAHA 'OKU NE MA'U HA KOLO.

(Ko 'eku ngaahi fakakaukau fakafo'ituitui — 'ai 'ae ongo lea ki he pule ke fakataha. Na'e folofola kia Keini 'o kau ki he angahala, te ke PULE kiate ia — mashal (H4910, ke pule) — ko e fuofua fekau 'o kau ki he anga-fakafefeka 'i he tohi kotoa, na'e lea 'aki 'i ha matapā na'e tatali ai 'ae holi. Pea 'oku fakapale'i 'e he lea fakatātā 'ae lea tatau: ko ia 'oku ne pule ki hono laumālie 'oku LELEI AGE ia 'i he tokotaha 'oku ne lava'i ha kolo. 'Oku lau 'e māmani ko ia 'oku ne lava'i 'ae kolo ko e tangata mālohi; ka 'oku lau 'e he 'Otua ko ia 'oku ne pule ki hono laumālie 'oku mālohi ange.)

K. Lea Fakatātā 25:16 Kuo ke 'ilo ha honi? Kai ai koe ke mākona lelei pe, telia na'a ke fatufā'ia ai, pea lua 'aki. **[H1767 day ■]**

KUO KE 'ILO HA HONI? → KAI AI KOE KE MĀKONA LELEI PE.

L. Semisi 1:19 Ko ia, ko hoku kāinga 'ofeina, ke fakavave 'ae tangata kotoa pē ki he fanongo, pea fakatuotuai ki he lea, 'o fakatotoka ki he 'ita: **[G1021 bradus ■]**

FAKAVAVE KI HE FANONGO + FAKATUOTUAI KI HE LEA + FAKATOTOKA KI HE 'ITA.

(Eku ngaahi fakakaukau fakafo'ituitui — 'oku fononga 'a e 'eveaki 'i he 'aho ki he 'aho 'o e mo'ui fakalotolelei 'o fu'u 'alu atu 'i ha matapā iiki: ko e ngutu — pea 'oku ngāue e matapā 'i he founga 'e ua. 'Oku hū atu 'a e me'akai: neongo 'a e honi,

ko ha me'a lelei mo huelo, 'oku pehē 'e he folofola, kai pē 'o FE'UNGA — day (H1767, sufficient), lava. 'Oku hū atu 'a e ngaahi lea: ke vave 'i he fanongo, TŌTŌLĒ 'i he lea, tōtōlō ki he 'ita. Pule'i 'a e matapā, pea kuo ke pule'i 'a e kongā lahi 'o e fononga. Fononga peheni, pea kuo ke mateuteu ke lele.)

III. LELE 'I HE FEINGA — TUKU IA HANGĒ HA SOULJA 'I HE KAU TAU 'A E 'OTUA

(Ko hoku ngaahi fakakaukau fakafo'ituitui — ko eni kuo hoku 'ae 'alu ko ha fekuku, pea ko e fekuku ko ha tau. Fakatokanga'i ha me'a fufū 'i ha potu 'e taha: "ko ia 'oku ou LELE" 'o pehē 'e Paula, pea 'i he mānava tatau, "'oku ou TAU" — ko e tokotaha lele mo e tokotaha tau ko e tokotaha pē taha. Pea vakai ki he potu 'oku tō ai 'ene ngaahi taa: 'oku 'ikai ki ha tokotaha kehe — "'oku ou tauhi hoku sino ki LALO," hupopiazō (G5299, ko hono 'uhinga ko e tauhi ki lalo), 'a ia 'oku liliu 'e Strong ko e taa'i ki lalo 'i he mata. Ko e fuofua fili 'oe tangata anga-fakapotopoto ko hono kakano

A. 1 Kolinitō 9:24 'Ikai 'oku mou 'ilo, ko kinautolu 'oku lele 'i he fakapuepue 'oku lele kotoa pē, ka 'oku ma'u 'e he tokotaha pe 'ae koloa? Ke pehē ho'omou lele, koe'uhi ke mou ma'u. **[G5143 trecho ■]**

[G4712 stadion ■]

KO KINAUTOLU 'OKU NAU LELE 'I HE FE'AUHI 'OKU LELE KOTOA KINAUTOLU + KO IA MOU LELE, KOE'UHI KE MOU LAVA'I IA.

B. 1 Kolinitō 9:25 Pea ko e tangata kotoa pē 'oku fai feinga ke ne ikuna, 'oku anga fakapotopoto ia 'i he me'a kotoa pē. Pea ko e mo'oni 'oku nau fai ia ke ma'u 'ae pale popongofua; ka ko kitautolu 'ae pale ta'efa'apopo. **[G1467 egrateuomai ■]** **[G75 agonizomai ■]**

KO E TANGATA KOTOA PĒ 'OKU FAI FEINGA KE NE IKUNA, 'OKU ANGA FAKAPOTOPOTO IA 'I HE ME'A KOTOA PĒ → KO KITAUTOLU 'AE PALE TA'EFA'APOPO.

C. 1 Kolinitō 9:26 Ko ia 'oku pehē pe 'eku lele, kae 'ikai 'i he fai noa; 'oku pehē pe 'eku fuhu, kae 'ikai hangē ha taha 'oku tuki 'ae matangi: **[G4438 pukteuo ■]**

KO IA 'OKU PEHĒ PE 'E KU LELE, KAE 'IKAI 'I HE FAI NOA + 'OKU PEHĒ PE 'E KU FUHU, KAE 'IKAI HANGĒ HA TAHA 'OKU TUKI 'AE MATANGI.

D. 1 Kolinitō 9:27 Ka 'oku ou tautea hoku sino, 'o fakamo'ulaloa'i ia: telia na'a ai ha me'a, 'oka hili 'eku malanga ki he kakai, teu hoku ai au ko e li'aki. **[G1396 doulagogeo ■]** **[G5299 hupopiazō ■]**

KA 'OKU OU TAUTEA HOKU SINO + 'O FAKAMO'ULALOA'I IA.

(Ko 'eku ngaahi fakakaukau fakafo'ituitui — ko e "fakamo'ulaloa ki lalo" ko e doulagogeo (G1396), 'a ia 'oku 'uhinga ki hono taki 'o hangē ha tamaio'eiki. Ko e sino ko ha tamaio'eiki lelei ka ko ha 'eiki kovi; 'oku 'ai ia 'e he tangata lele ke fakatamaio'eiki'i ia. Pea fakatokanga'i PE KO E HĀ: koe'uhi ke 'oua na'a hoku ia, hili 'ene malanga ki he ni'ihī kehe, 'o ta'ofi. 'Oku 'ikai ke mole mu'a 'a e fakatanga 'i ha toe potu kae 'ikai ko e sino ta'efakalelei 'o e tangata pē 'o'ona.)

E. 2 Timote 2:3 Ko ia ke ke fa'a kātaki 'ae ngaue faingata'a, 'o taau mo e tangata tau lelei 'a Sisu Kalaisi. **[G4757 stratiotes ■]**

KĒTAKI MAMAHI = HANGĒ HA SOLIA LELEI 'O SĪSŪ KALAISI.

F. 2 Timote 2:4 'Oku 'ikai ha tangata 'oku ne fai 'a 'etau pea ne faka'efihia ia 'i he ngaahi me'a 'oe mo'ui ni; kaekehe ke fakafiemālie kiate ia kuo fili ia ko e tangata tau. **[G1707 empleko ■]**

KO E TANGATA 'OKU NE TAU 'OKU 'IKAI TE NE FAKAFEHOKOTAKI IA MO E NGAHI NGAUE 'A E MO'UI KO ENI → KOE'UHI KE NE FAKAHOIFUA KIA IA KUO NE FILI IA.

G. 2 Timote 2:5 Pea kapau 'oku feinga 'e ha tokotaha ke ne ikuna, 'oku 'ikai fakapale ia, kae 'i he'ene feinga totonu. **[G118 athleo ■]**

KAPAU 'OKU FEINGA HA TOKOTAHA KE NE IKUNA → 'OKU 'IKAI FAKAPALE IA, KAE 'I HE'ENE FEINGA TOTONU.

(Ko e ngaahi fakakaukau totonu ha'aku — ko e "strive for masteries" ko e athleo (G118), ke fai fakafeke'ike'i hangē ko e ngaahi fefa'ufa'u; pea ko e kalauni 'oku falala ki he lea pē taha: FAKATATAU MO E LAO. 'Oku 'ikai 'alu 'ae tokotaha tau kuo fihifihia; 'oku 'ikai foki 'alu 'ae tokotaha fakafeke'ike'i mei he hala kuo tu'utu'uni. Ko e fakalongolongo ko hono tauhi ia 'o e 'alunga kotoa 'i lalo he lao — 'oku ma'u lelei 'a e me'a kotoa pē, koe'uhi ke 'oua na'a mole 'ae kalauni 'i he lele.)

H. 2 Timote 2:22 Ke ke puna foki mei he ngaahi holi fakatalavou: ka ke tuli ki he mā'oni'oni, mo e angatonu, mo e 'ofa, mo e melino, kiate kinautolu 'oku ui ki he 'Eiki 'i he lotoma'a. **[G1939 epithumia ■]**

KE KE PUNA FOKI MEI HE NGAHI HOLI FAKATALAVOU + KA KE TULI KI HE MĀ'ONI'ONI, MO E ANGATONU, MO E 'OFA, MO E MELINO.

I. 1 Pita 2:11 ‘Oku ou kole atu, ‘e kāinga ‘ofeina, ke mou hangē ko e kau muli mo e ‘āunofo, ke ta‘ofi ‘akimoutolu mei he ngaahi holi fakakakano, ‘aia ‘oku tau‘i ‘ae laumālie; **[G4754 strateuomai ■]**
[G567 apechomai ■]

KO E KAKAI MULI MO E KAU FONONGA → FAKAMA‘U MEI HE NGAahi HOLI FAKAKAKANO, ‘A IA ‘OKU TAU KI HE LAUMĀLIE.

J. Loma 6:13 Pea ‘oua na‘a mou ‘atu homou ngaahi kupu‘i sino ko e me‘a ngāue‘aki ‘i he ta‘emā‘oni‘oni ki he angahala: kae ‘atu ‘akimoutolu ki he ‘Otua, ‘o taau mo kinautolu kuo hao mei he mate, pea mo homou ngaahi kupu‘i sino ko e me‘a ngāue‘aki ‘i he mā‘oni‘oni ki he ‘Otua. **[G3696 hoplon ■]**
[G3936 paristemi ■]

KAE ‘ATU ‘AKIMOUTOLU KI HE ‘OTUA + PEA MO HOMOU NGAahi KUPU‘I SINO KO E ME‘A NGĀUE‘AKI ‘I HE MĀ‘ONI‘ONI KI HE ‘OTUA.

K. 2 Kolinitō 10:4 (He ko e mahafutau ‘o ‘emaui tau ‘oku ‘ikai fakakakano, ka ‘oku mālohi lahi ‘i he ‘Otua ke holoki hifo ai ‘ae ngaahi kolo mālohi;) **[G3696 hoplon ■]**

HE KO E MAHAFUTAU ‘O ‘EMAU TAU ‘OKU ‘IKAI FAKAKAKANO → KA ‘OKU MĀLOHI LAHI ‘I HE ‘OTUA KE HOLOKI HIFO AI ‘AE NGAahi KOLO MĀLOHI.

L. 2 Kolinitō 10:5 ‘O holoki ki lalo ‘ae ngaahi fakakaukau, mo e me‘a mā‘olunga kotoa pē, ‘oku ne fakahikihiki ia ki he ‘ilo ‘oe ‘Otua, pea ‘oku ne fakavaivai ‘ae mahalo kotoa pē ki he talangofua kia Kalaisi; **[G163 aichmalotizo ■]**

‘O HOLOKI KI LALO ‘AE NGAahi FAKAKAUKAU + PEA ‘OKU NE FAKAIVAI ‘AE MAHALO KOTOA PĒ KI HE TALANGOFUA KIA KALAISI.

(Ko hoku ngaahi fakakaukau fakafo‘ituitui — fakatokanga‘i ‘a e ngaahi faka‘ilonga: ko e ngaahi mahafu ‘o e mā‘oni‘oni ‘i he Loma pea mo e ngaahi mahafu ‘o ‘etau tau ‘i he Kolinitō ko e lea faka-Kalisi PE TAHA ia — ko e G3696 ‘i hono ongo tu‘unga, hoplon, mahafu, mahafutau. ‘Oatu ho ngaahi kupu sino ki he ‘Otua, pea ko ho ngaahi kupu sino KO ‘ENE ngaahi mahafu ia. Pea ‘oku fai ‘a e tau ‘i loto ‘o mu‘omu‘a: ko e ngaahi fakamatala fakaikiiki ‘oku fakahifo, pea ko e FAKAKAUKAU KOTOA PE ‘oku puke pōpula — ko e tangata anga-faka‘afeitu ‘oku ne fuofua puke pōpula ‘a ‘ene ngaahi fakakaukau ‘o‘ona kimu‘a pea ne fetaulaki mo ha fili ‘i tu‘a.)

M. Lea Fakatātā 25:28 Ko ia ia ‘oku ‘ikai fa‘a pule‘i hono laumālie ‘o‘ona, ‘oku tatau ia mo e kolo kuo holoki hifo, pea ‘oku ‘ikai hano ‘ā. **[H4623 matsar ■]**

KO IA IA ‘OKU ‘IKAI FA‘A PULE‘I HONO LAUMĀLIE ‘O‘ONA = ‘OKU TATAU IA MO E KOLO KUO HOLOKI HIFO, PEA ‘OKU ‘IKAI HANO ‘Ā.

(Ko e ngaahi fakakaukau tōtōnu ‘a hoku loto — pea ko eni ‘oku tu‘u ai ‘ae fakatokanga ‘ae sōtiā: ‘oku ‘ikai fakatatau ‘ae tangata ta‘efa‘a fakapule ki ha sōtiā kuo tō, kae fakatatau ia ki ha KOLO kuo maumau‘i — kuo holoki hifo, pea ta‘ehanofalefeka. ‘Oku ‘ikai fie ma‘u ‘e ha fili ke ne kapasi ia; kuo tu‘u ia ‘o mato‘o mai ke ma‘u. Le‘ohi ho‘o ngaahi ‘ā, pea nofo tokanga ma‘u pē.)

N. Hepelū 12:1 Ko ia, ko e me‘a ‘i he kāpui ‘akitautolu ‘e he ‘ao ‘oe kau fakamo‘oni tokolahi pehē, ke tau si‘aki foki ‘ae me‘a mamafa kotoa pē, mo e angahala ‘oku tau mo‘uangofua ki ai, pea tau felele‘i ‘i he fakakukafi ‘ae fakapuepue kuo tofi ‘i hotau ‘ao. **[G73 agon ■]** **[G3591 ogkos ■]**

TUKU MAMAFa KEHE ‘A E MA‘AMA‘A KOTOA PE + LELE ‘AKI ‘A E KATAKI ‘I HE FOObI ‘OKU TU‘U ‘I MU‘A ‘IATAUTOLU.

(Ko e ngaahi fakakaukau fakafo‘ituitui ‘oku ou fai — ‘oku li ‘e he tangata lele ‘a e mamafa kotoa pē — ogkos (G3591, mamafa), ko ha fua kātaki. ‘Oku ‘ikai ko e mamafa kotoa pē ko ha angahala; ka ko e mamafa kotoa pē ‘oku ne fakato‘oto‘o koe. ‘Oku ‘ikai fua ‘e he tangata tau ha me‘a lahi ange ‘i he me‘a ‘oku fiema‘u ki he tau, pea ‘oku ‘ikai fua ‘e he tangata lele ha me‘a lahi ange ‘i he heko. Tuku ia ki lalo, pea lele ‘i he kātaki; ‘oku ‘i ho ‘ao ‘a e ngata‘anga.)

IV. LAINI FAKA‘OSI — KO IA ‘OKU FAI HONO FINANGALO, PEA MO E FOLOFOLA, ‘OKU TOLONGA ‘O TA‘ENGATA

(Ko ‘eku ngaahi fakakaukau fakafo‘ituitui — ‘oku ma‘u ‘e he fa‘ahinga fakafeki‘i kotoa pē hono ngata‘anga, pea ko e ngata‘anga ko ‘eni ‘oku ‘ikai ko ha ‘ā; ko ha kalauni ia. Fanongo kia Paula ‘i he ngata‘anga: kuo tau‘i ‘a e tau, kuo ‘osi ‘a e ‘alunga, kuo tauhi ‘a e tui. Pea fakatokanga‘i ‘a e me‘a ‘oku fakamo‘oni‘i ‘e he ngata‘anga fekau‘aki mo e fa‘a-ta‘ofi-kita: ‘oku mole atu ‘a māmani, pea mo hono ngaahi HOLI fakataha mo ia — ko e holi kotoa pē na‘e tauhi ‘e ha taha ‘oku mole fakataha pe mo māmani na‘a ne fakatupu ia — ka ko ia ‘oku fai ‘a e finangalo ‘o e ‘Otua ‘oku tolonga ia ‘o ta‘engata. Ko e tangata poto ‘i he fa‘a-ta‘ofi-kita na‘a ne tukuange ‘a e me‘a ‘oku mole atu, pea ne tauhi ‘a e me‘a ‘oku tolonga.)

A. Filipai 3:13-14 ‘E kāinga, ‘oku ‘ikai teu pehē kuo u lava‘i: ka ko eni pe taha, ‘oku ou fakangalo‘i ‘ae ngaahi me‘a ki mui, kau mafao atu ki he ngaahi me‘a ki mu‘a **[G1377 dioko ■]** (14) ‘Oku ou mafao atu ki he faka‘ilonga, ko e koloa ‘oe ui mā‘olunga ‘ae ‘Otua ‘ia Kalaisi Sisu.

KO HONO FAKAGALO‘I ‘O E NGAHI ME‘A ‘OKU ‘I MUI + MO E AHI‘AHI KI MU‘A KI HE NGAHI ME‘A ‘OKU ‘I MU‘A → ‘OKU OU FAI LELE KI HE FAKAILONGA KOE‘UHI KO E TĒUTEU.

B. 2 Timote 4:7 Kuo u tau ‘ae tau lelei, kuo u lava‘i ‘ae fakapuepue, kuo u tauhi ma‘u ‘ae tui: **[G1408 dromos ■] [G73 agon ■]**

KUO U TAU ‘AE TAU LELEI + KUO U LAVA‘I ‘AE FAKAPUEPUE + KUO U TAUHI MA‘U ‘AE TUI.

C. 2 Timote 4:8 Ngata ai, kuo hilifaki mo‘oku ‘ae pale ‘oe mā‘oni‘oni, ‘aia ‘e foaki mai kiate au ‘i he ‘aho ko ia ‘e he ‘Eiki, ko e Fakamaau mā‘oni‘oni: pea ‘ikai kiate au pe, ka kiate kinautolu kotoa pē foki ‘oku ‘ofa ki hono fakahā mai. **[G4735 stephanos ■]**

KO HA KALAUNI ‘OE MĀ‘ONI‘ONI + ‘O ‘IKAI KO AU TOKOTAHA, KAE ‘UMA‘Ā ‘AKINAUTOLU KOTOA PĒ ‘OKU NAU ‘OFA KI HONO HĀ‘ELE MAI.

(Ko hoku ngaahi fakakaukau fakafo‘ituitui — ‘oku ‘ikai ko e kalauni ma‘a e tokotaha lele pē taha. ‘Oku pehē ‘e Paula, ‘o ‘ikai ma‘aku pē, kae ma‘a KINAUTOLU KOTOA PĒ ‘oku nau ‘ofa foki ki hono hā‘ele mai. Pea ko e kalauni ‘oku ‘IKAI LAVAKI KE ‘AUHA — ko kinautolu na‘e lele ki he ngaahi kalauni ‘oku ‘auha, na‘a nau fakalata ‘i he me‘a kotoa pē; ‘ikai ‘e fēfē hono lahi hake ‘o kinautolu ‘oku lele ki he kalauni ko ‘eni.)

D. Hepelū 12:2 ‘O sio pe kia Sisu ko e kamata‘anga mo e ngata‘anga ‘oe tui; ‘aia ne ne kātaki ‘ae pekia ‘i he ‘akau, mo ne ta‘etokanga ki he fakamā, ko e me‘a ‘i he fiefia na‘e tuku ‘i hono ‘ao, pea kuo nofo eni ‘i he nima to‘omata‘u ‘oe ‘afio‘anga ‘oe ‘Otua. **[G5278 hupomeno ■]**

SIO KIA SISU = KO E KAMATA‘ANGA MO E NGATA‘ANGA ‘OE TUI → NE NE KĀTAKI ‘AE PEKIA ‘I HE ‘AKAU.

E. Semisi 1:12 ‘Oku monū‘ia ‘ae tangata ‘oku ne kātaki ‘ae ‘ahi‘ahi: he ‘oka ‘ilo ia ‘oku lelei, ‘e ma‘u ‘e ia ‘ae pale ‘oe mo‘ui, ‘aia kuo tala‘ofa ki ai ‘ae ‘Eiki kiate kinautolu ‘oku ‘ofa kiate ia. **[G3986 peirasmos ■] [G5278 hupomeno ■]**

‘OKU MONŪ‘IA ‘AE TANGATA ‘OKU NE KĀTAKI ‘AE ‘AHI‘AHI → ‘E MA‘U ‘E IA ‘AE PALE ‘OE MO‘UI.

F. Mātiu 24:13 Ka ko ia ‘e fa‘a kātaki ‘o a‘u ki he ngata‘anga, ko ia ia ‘e mo‘ui. **[G5056 telos ■] [G5278 hupomeno ■]**

KA KO IA ‘E FA‘A KĀTAKI ‘O A‘U KI HE NGATA‘ANGA → KO IA IA ‘E MO‘UI.

G. 1 Sione 2:16 He ko e me‘a kotoa pē ‘oku ‘i he māmani, ko e holi ‘oe kakano, pea mo e holi ‘oe mata, mo e laukau ‘oe mo‘ui, ‘oku ‘ikai ‘oe Tamai, ka ‘oku ‘oe māmani ia. **[G1939 epithumia ■]**

KO E HOLI ‘OE KAKANO + PEA MO E HOLI ‘OE MATA + MO E LAUKAU ‘OE MO‘UI → ‘OKU ‘IKAI ‘OE TAMAI, KA ‘OKU ‘OE MĀMANI IA.

H. 1 Sione 2:17 Pea ‘oku mole ange ‘a māmani, pea mo e holi ‘o ia: ka ko ia ‘oku ne fai ‘ae finangalo ‘oe ‘Otua, ‘oku nofoma‘u ia ‘o ta‘engata. **[G3306 meno ■]**

PEA ‘OKU MOLE ANGE ‘A MĀMANI, PEA MO E HOLI ‘O IA → KA KO IA ‘OKU NE FAI ‘AE FINANGALO ‘OE ‘OTUA, ‘OKU NOFOMA‘U IA ‘O TA‘ENGATA.

(Ko ‘eku ngaahi fakakaukau fakafo‘ituitui — vakai ni ki he faka‘ilonga, G3306, pea fakatokanga‘i lelei: ko e fo‘i lea ‘oku liliu ko e TOLONGA ‘i heni ko e fo‘i lea pē tatau ia ‘oku liliu ko e NOFOMA‘U ‘i he vaine — mou nofoma‘u ‘iate au — pea ko e fo‘i lea pē tatau ia ‘oku liliu ko e TOLONGA ‘i he lea ‘a e ‘Eiki ‘oku tolonga ‘o ta‘engata. ‘Oku nofoma‘u ‘a e va‘a ‘i he vaine; ko ia ‘oku ne fai hono finangalo ‘oku ne tolonga ‘o ta‘engata; pea ‘oku nofoma‘u ‘a e lea kiate kinaua fakatou‘osi. Ko e me‘a na‘e tala‘ofa ‘e he holi, na‘e ‘ikai malava ke ne fai ki ai, koe‘uhi ‘oku mole atu ‘a e holi tonu ia mo māmani; ka ko e me‘a ‘oku tupu mei he vaine, ‘oku tolonga ia.)

I. 1 Pita 1:24 “He ‘oku hangē ko e mohuku ‘ae kakano kotoa pē, pea ko e nāunau kotoa pē ‘oe tangata ‘oku tatau mo e fisi‘i mohuku. ‘Oku mae ‘ae mohuku, pea ko hono fisi ‘o‘ona ‘oku ngangana: **[G5528 chortos ■]**

HE ‘OKU HANGĒ KO E MOHUKU ‘AE KAKANO KOTOA PĒ + ‘OKU MAE ‘AE MOHUKU, PEA KO HONO FISI ‘O‘ONA ‘OKU NGANGANA.

J. 1 Pita 1:25 Ka ‘oku tolonga ‘o ta‘engata ‘ae folofola ‘ae ‘Eiki.” Pea ko e folofola eni ‘aia ‘oku malanga‘aki ‘i he ongoongolelei kiate kimoutolu. **[G3306 meno ■]**

KA 'OKU TOLONGA 'O TA'ENGATA 'AE FOLOFOLA 'AE 'EIKI + PEA KO E FOLOFOLA ENI 'AIA 'OKU MALANGA'AKI 'I HE ONGOONGOLELEI KIATE KIMOUTOLU.

K. 'Isaia 40:8 'Oku faka'a'au ke mōmoa 'ae mohuku, 'oku mae 'ae fisi'i'akau: ka e tolonga 'o ta'engata 'ae folofola 'a hotau 'Otua." **[H1697 dabar ■]**

'OKU FAKA'A'AU KE MŌMOA 'AE MOHUKU, 'OKU MAE 'AE FISI'I'AKAU + KA E TOLONGA 'O TA'ENGATA 'AE FOLOFOLA 'A HOTAU 'OTUA.

(Ko 'eku ngaahi fakakaukau fakafo'ituitui — fokotu'u 'a Pita ke va'ofi mo 'Isaia, pea fanongo ki he le'o pē taha: 'oku mae 'ae mohuku, 'oku mae 'ae fisi'i 'akau, pea ko e kakano kotoa — mo hono holi kotoa pē 'oku ne ma'u — ko e mohuku ia; ka 'e tu'u ma'u 'ae folofola 'o hotau 'Otua 'o ta'engata. Ko e kakano na'e fakafisi 'e he tangata mamahi'ia ke tauhi, na'e kamata ke mae lolotonga pē hono kalanga ke tauhi'ia. Ko e folofola na'a ne 'eve'eva 'aki 'oku kei tu'u pē 'i he 'ikai kei ai 'ae mohuku.)

GUTU 'O E TOKOUA

1 Tesalonaika 5:6 Ko ia ke 'oua na'a mohe 'akitautolu, 'o hangē ko e ni'ihī; ka tau le'o pea tau fakapotopoto. **[G3525 nepho ■] [G1127 gregoreo ■]**

KO IA KE 'OUA NA'A MOHE 'AKITAUTOLU, 'O HANGĒ KO E NI'IHI → KA TAU LE'O PEA TAU FAKAPOTOPOTO.

1 Pita 5:8 Le'o, pea fa'a vakai; koe'uhi ko homou fili ko e tēvolo, 'oku 'alu fano, 'o hangē ha laione ngungulu, 'o ne kumi pe ko hai ne fa'apuku hake: **[G1127 gregoreo ■] [G3525 nepho ■]**

MOU FAKAPOTOPOTO, MOU LE'O → KO HOMOU FILI KO E TEVOLO 'OKU NE 'EVE'EVA, 'O KUMI HA TAHA KE NE FOLO.

1 Pita 1:13 Ko ia ke nono'o 'ae no'otanga vala 'a homou loto, pea le'o, 'o 'amanaki lelei 'o a'u ki he ngata'anga, ki he lelei 'e 'omi kiate kimoutolu 'i he fakahā 'o Sisu Kalaisi; **[G3525 nepho ■] [G328 anazonnumi ■]**

FAKAMA'U HOMOU NO'OTANGA 'O HOMOU LOTO + MOU FA'A TA'OFI + 'AMANAKI LELEI KI HE NGATA'ANGA.

2 Kolinitō 13:1 Ko hono liunga tolu eni 'o 'eku 'alu atu kiate kimoutolu. "I he ngutu 'oe fakamo'oni 'e toko ua pe toko tolu 'e fakamo'oni 'ae lea kotoa pē." **[G3144 martus ■]**

'I HE NGUTU 'OE FAKAMO'ONI 'E TOKO UA PE TOKO TOLU 'E FAKAMO'ONI 'AE LEA KOTOA PĒ.

(Ko hoku ngaahi fakakaukau fakafo'ituitui — fanongo ki he ongo tokotaha lea, pea fakatokanga'i 'ae sio-faka'ilongo 'i he ngaahi tags: 'oku pehē 'e Paula, tau LE'O mo FAKAPOTOPOTO — gregoreo, nepho; 'oku pehē 'e Pita, mou FAKAPOTOPOTO, mou LE'O — nepho, gregoreo. Ko e ongo lea tatau, ko e tokotaha lea 'oku ne tali 'ae tokotaha kehe, fakafoki hangē ha mata 'oku tali ki ha mata. Pea 'oku fokotu'u 'e Pita 'ae fakapotopoto 'i he faka'osinga: mou fakapotopoto, pea 'amanaki A'U KI HE NGATA'ANGA. 'I he fakamo'oni 'ae kau fakamo'oni 'e toko ua kuo fakamaau 'ae me'a: ko e tokotaha fakalata ko ha tokotaha 'oku 'ā, fakapotopoto 'o a'u ki he hā'ele mai 'a hono 'Eiki.)

'AE MALU MO HONO FAKAHOKO

Shadow Taniela 1:8 Ka na'e fakapapau 'a Taniela 'i hono loto, 'e 'ikai te ne faka'uli'i 'e ia ia, 'aki 'ae tufakanga me'akai 'oe tu'i pe ko e uaine na'a ne inu: ko ia na'a ne kole ki he 'eiki 'oe kau talifekau, ke 'oua na'a ne faka'uli'i 'e ia ia. **[H7760 suwm ■]**

NAE FAKAPAPAU 'E TANIELA 'I HONO LOTO → 'E 'IKAI TE NE FAKALIELIA'I IA 'AKI 'AE ME'AKAI 'AE TU'I, PEA MO E UAINÉ FOKI.

Fulfillment Mātiu 4:4 Ka na'e lea ia, 'o pehēange, "Kuo tohi, "E 'ikai mo'ui 'ae tangata 'i he mā pe, ka 'i he folofola kotoa pē 'oku ha'u mei he 'Otua." **[G4487 rhema ■]**

'E 'IKAI KE MO'UI 'A HE TANGATA 'I HE MĀ TOKOTAHA → KA 'I HE LEA KOTOA PE 'OKU HA'U MEI HE FOFONGA 'O E 'OTUA.

Fulfillment Kaletia 5:24 Pea ko kinautolu 'oku 'a Kalaisi, kuo nau tutuki ki he 'akau 'ae kakano mo hono ngaahi 'ofa mo hono ngaahi holi. **[G4717 stauroo ■]**

PEA KO KINAUTOLU 'OKU 'A KALAISI, KUO NAU TUTUKI KI HE 'AKAU 'AE KAKANO MO HONO NGAHI 'OFA MO HONO NGAHI HOLI.

(Ko 'eku ngaahi fakakaukau fakafo'ituitui — ko e 'āta ko ha tamasi'i 'i he fale 'o ha tu'i muli. Na'e FOKOTU'U 'e Taniela 'i hono loto — suwm (H7760), ke fokotu'u: na'a ne fokotu'u ia 'i hono loto 'i he te'eki ai ke 'omi 'ae me'akai ki hono 'ao — pea

na'e 'ikai te ne loto ke faka'uli'i ia 'aki e 'inasi 'oe tu'i. Ko e mo'oni ko e 'Alo ia 'i he toafa, 'oku fiekaia, pea na'e lea kiate ia 'ae tokotaha fakatau'i ke ne fekau ke hoko 'ae maka ko

PĀ FAKA'OSI

1 Kolinitō 10:13 'Oku 'ikai ha 'ahi'ahi 'e tō kiate kimoutolu ka ko ia 'oku fa'a hoko ki he tangata: ka 'oku mo'oni 'ae 'Otua, pea 'e 'ikai te ne tuku ke lahi hono 'ahi'ahi'i 'akimoutolu 'i he me'a te mou fa'a fai; ka 'i he 'ahi'ahi 'e tofa foki 'e ia 'ae hala ke hao ai, koe'uhi ke mou fa'a kātaki ia. **[G1545 ekbasis ■]**

KA 'OKU MO'ONI 'AE 'OTUA → KA 'I HE 'AHI'AHİ 'E TOFA FOKI 'E IA 'AE HALA KE HAO AI, KOE'UHI KE MOU FA'A KĀTAKI IA.

1 Tesalonaika 5:23-24 Pea 'ofa ke fakamā'oni'oni haohaoa 'akimoutolu 'e he 'Otua 'oe melino: pea 'ofa ke fakatolonga ta'ehalaia 'akimoutolu 'a homou laumālie kotoa, mo homou loto, mo homou sino, 'o a'u ki he hā'ele mai 'a hotau 'Eiki ko Sisu Kalaisi. **[G5083 tereo ■] [G3651 holoteles ■]** (24) 'Oku mo'oni 'aia 'oku ne uiui'i 'akimoutolu; pea te ne mafai foki ia.

KO E 'OTUA FA'AHINGA MĀLŪ KE NE FAKAMĀ'ONI'ONI'IMOUTOLU KĀTOA + KO HOMOU LAUMĀLIE MO E LOTO MO E SINO KE TAULEKELEKA TA'EHALAIA → 'OKU FAITŌNUNGA IA 'A IA 'OKU NE UI KIMOUTOLU, 'A IA TE NE FAI FOKI IA.

(Ko hoku ngaahi fakakaukau fakafo'ituitui — ko eni ke tănaki 'a e founa kotoa ki 'api. 'Uluaki ko e totolo: ko e temperance ko e fua ia, 'oku 'ilo 'i he vaine, 'oku toho hangē ko e hu'a mei he folofola — kumi ki ai hangē ko e siliva. Hoko atu ko e 'eve'eva: 'eve'eva 'i he Laumālie, pea 'oku 'ikai fai 'a e holi; pule'i ho'o laumālie; le'ohi 'a e matapā 'o ho'o ngutu; kai pē 'o lahi taha 'a e fe'unga. Hoko atu ko e founa lele mo e tau: temperate 'i he ME'A KOTOA PĒ; ko e sino 'oku tauhi pule; ko e ngaahi kongā 'o e sino 'oku foaki ko e mahafu 'o e mā'oni'oni; ko e ngaahi fakakaukau kotoa pē 'oku pōpula. Hoko atu ko e ngata'anga 'o e lele: 'oku mole atu 'a māmani, pea mo hono ngaahi holi fakataha mo ia, ka ko ia 'oku fai 'ene finangalo 'oku tolonga 'o ta'engata, pea 'oku 'ikai lava 'o popo 'a e kalauni. Pea 'oku 'ikai ko koe tokotaha pē 'oku tauhi: ko e 'Otua 'oku FAITŌONGA — mo e 'ahi'ahi, 'oku 'omi mo e founa ke hao ai; pea ke fakamā'oni'oni'i koe 'e he 'Otua 'oe melino ia pē KAKATO — vakai ki he tone, G3651: 'oku pehē 'e Strong's ko e katoa 'o a'u ki he ngata'anga — ko e laumālie mo e 'atamai mo e SINO ke tauhi ta'ehalaia 'o a'u ki he hā'ele mai 'a hotau 'Eiki ko Sīsū Kalaisi. 'Oku faitōonga ia 'oku ne ui kimoutolu, 'a ia te ne FAI IA 'E IA. Fai atu ho'o 'eve'eva.)

SIVI AKO

1. Kaletia 5:22-23 — Ka ko e fua 'oe Laumālie, ko e 'ofa, mo e fiefia, mo e melino, mo e kātaki fuoloa, mo e angavaivai, mo e angalelei, mo e tui, mo e angamalū, mo e ta'ekona: 'oku 'ikai ha fono ke ta'ofi eni:

- a) 'oku 'ikai ha fakahalaia
- e) 'ikai ha fekau
- c) 'oku 'ikai ha fono

2. 1 Kolinito 9:25 — Pea ko e tangata kotoa pē 'oku fai feinga ke ne ikuna, 'oku anga fakapotopoto ia:

- a) 'i he heko
- b) 'i he me'a kotoa pē
- c) 'i he māmani lolotonga ni

3. Palovepi 16:32 — Ko ia 'oku fakatotoka ki he 'ita 'oku lelei hake ia 'i ha taha 'oku mālohi; pea pehē foki ia 'oku fa'a pule ki hono loto 'i ha taha 'oku hamu ha:

- a) ha taha 'oku hamu ha kolo
- b) e mālohi
- c) ko ha kolo kuo maumau

4. 1 Pita 5:8 — Le'o, pea fa'a vakai; koe'uhi ko homou fili ko e tēvolo, 'oku 'alu fano, 'o hangē ha laione ngungulu:

- a) fakapipiki ia ki he ngaahi ngāue 'o e mo'ui ko 'eni
- b) 'oku tau ki he laumālie
- c) 'oku 'alu fano, 'o ne kumi pe ko hai ne fa'apuku hake

5. Taniela 1:8 — Na'e fakapapau 'a Taniela 'i hono loto 'e 'ikai te ne faka'uli'i 'e ia ia, 'aki:

- a) 'ae tufakanga me'akai 'oe tu'i pe ko e uaine
- e) ko e holi 'a e mata, mo e fielahia 'o e mo'ui
- e) ngaahi me'a 'oe mo'ui ni

6. 1 Sione 2:17 — Pea 'oku mole ange 'a māmani, pea mo e holi 'o ia: ka ko ia 'oku ne fai 'ae finangalo 'oe 'Otua:

- a) te ne ma'u 'ae kalauni 'oe mo'ui
- b) 'oku nofoma'u ia 'o ta'engata
- c) 'e fakamo'ui

7. 1 Kolinito 9:27 — Ka 'oku ou tautea hoku sino, 'o fakamo'ulaloa'i ia:

- a) tuku ia ke ne hoko ko e mea'anga ma'ae mā'oni'oni
- e) tuku ki tafa 'a e mamafa kotoa pē
- ke fakamo'ulaloa'i ia

KĪ 'O E NGAAHI TALI: 1-c, 2-b, 3-a, 4-c, 5-a, 6-b, 7-c

'E LAHI HONO VAHEVAHE 'O E AKO KO 'ENI

KO E FOUNGA 'OKU FAKAHĀ 'E HE 'ATA 'A E MAAMA: NA'E FAKAPAPAU'I 'E HE TAMASI'I 'I HE FALE 'O E TU'I 'I HONO LOTO, KE 'OUA NA'A NE FAKAUNGA'I IA 'AKI 'A E ME'AKAI 'A E TU'I, PE KO E UAINA (TANIELA 1:8) — FAKAHOA IA MO E NASALINE 'A IA 'OKU NE MAVAHĒ'I IA MEI HE UAINA MO E KAVA MĀLOHI (NOMIPA 6:2-3), PEA MO E "'OUA 'E KONA'I 'AKI 'A E UAINA... KAE FAKAFONU'I 'AKI 'A E LAUMĀLIE" (EFESO 5:18), TEU KI HANO AKO PĒ 'O IA.

KO E FOUNGA 'OKU FAKAMATALA'I AI 'E HE FUAKAVA FO'OU: NA'E LEA'AKI KIA KEINI, 'OKU TOKOTO 'A E ANGAHALA 'I HE MATAPĀ... TE KE PULE'I IA (SENESE 4:7); PEA 'OKU LEA'AKI KIATE KITAUTOLU, 'E 'IKAI PULE'I KIMOUTOLU 'E HE ANGAHALA: HE 'OKU 'IKAI TE MOU 'I LALO 'I HE LAO, KA 'OKU MOU 'I LALO 'I HE 'ALO'OFA (LOMA 6:14) — KO E ME'A NA'E FEKAU'I 'I HE MATAPĀ, KO ENI KUO NGĀUE'I IA 'E HE 'ALO'OFA.

KO HONO MAHU'INGA 'O E NGAAHI LEA: MOU LE'O MO NOFO FAKAPOTOPOTO (1 TESALONAIKA 5:6) MO MOU NOFO FAKAPOTOPOTO, MOU LE'O (1 PITA 5:8) 'OKU TU'U 'I HE ONGO LEA FAKA-KALISI TATAU (G1127, G3525), KO E NGUTU 'E TAHA 'OKU TALI AI 'E HE TAHA; PEA KO E NGAAHI ME'ANGĀUE 'O E LOMA 6:13 MO E NGAAHI MAHAFU 'O E 2 KOLINITO 10:4 KO E LEA TATAU PĒ IA 'E TAHA (G3696) — KO E NGAAHI KUPU'I SINO KUO TUKUANGE KO E MAHAFU IA.

KO HONO A'U ATU KI HE TA'ENGATA: 'OKU NAU FAI IA KE MA'U AI HA KALAUNI 'OKU 'AUHA; KA KO KITAUTOLU KO HA TAHA TA'E-'AUHA (1 KOLINITO 9:25) — PEA 'OKU MOLE 'A MĀMANI, MO HONO HOLI: KA KO IA 'OKU FAI 'A E FINANGALO 'O E 'OTUA, 'OKU NOFO IA 'O TA'ENGATA (1 SIONE 2:17).

HALA KEHE: KO E ME'A 'OKU PEHĒ, KOE'UHI KE 'ILO 'E HE TOKOTAHA TAKI TAHA 'IATE KIMOUTOLU 'A E FOUNGA KE NE PULE'I 'ENE IPU 'I HE MĀ'ONI'ONI MO E NGEIA (1 TESALONAIKA 4:4) 'OKU FAKAAVA ATU KI HE IPU KI HE NGEIA, KUO FAKAMĀ'ONI'ONI, PEA 'AONGA KI HE NGĀUE 'A E 'EIKI (2 TIMOTE 2:21) — KE KE FEKUMI KI AI.

FAKAHĀ 'OKU LAVA KE HOKO: KO E LEA 'OKU LILIU 'AKI 'AE NOFO 'I HE VAINA (SIONE 15:4, G3306) KO E LEA

SOURCES & CREDITS

Scripture: Revised West Version (Public Domain) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated.

Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEP Bible TVTMS (CC BY 4.0).

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEP Bible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).

Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).

© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).